

40. ŁÓDZKIE SPOTKANIA TEATRALNE

Teatr ponad **podziałami**

2017

OPOCZNO

RADOMSKO

BEŁCHATÓW

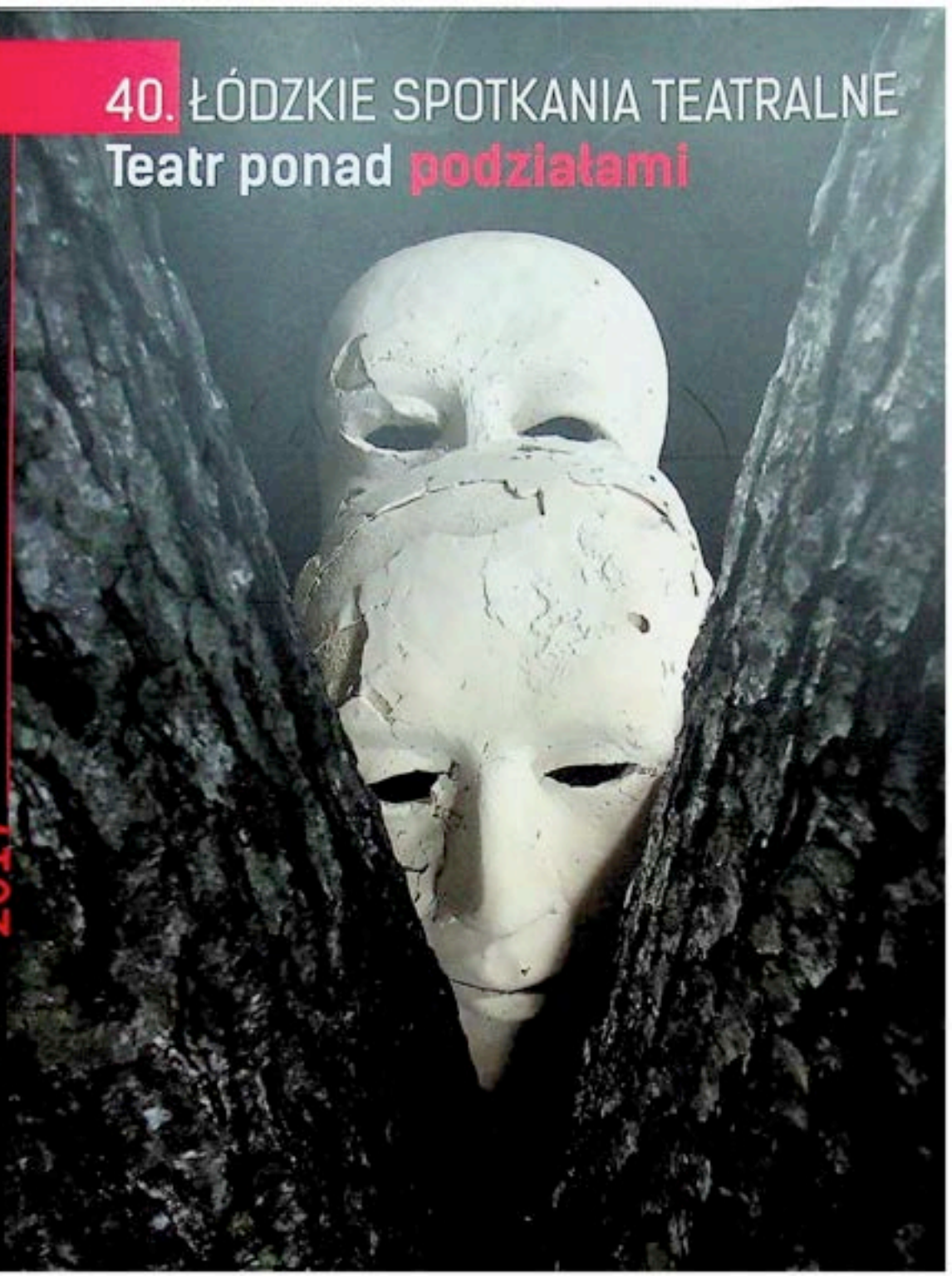
KUTNO

PIOTRKÓW TRYBUNALSKI

TOMASZÓW MAZOWIECKI

ŁÓWICZ

ŁÓDŹ

40. ŁÓDZKIE SPOTKANIA TEATRALNE

Teatr ponad podziałami

2017

OPOCZNO

RADOMSKO

BEŁCHATÓW

KUTNO

PIOTRKÓW TRYBUNALSKI

TOMASZÓW MAZOWIECKI

ŁOWICZ

ŁÓDŹ

Pierwsze piętnaście lat ŁST zakończyło się w roku 1979. Dopiero w 1992 roku z inicjatywy Mariana Glinkowskiego (ówczesnego kierownika Ośrodka Teatralnego Łódzkiego Domu Kultury) festiwal miał szansę powrócić. Jak pisał Lech Śliwonik w Biuletynie ŁST z 1996 roku „Gdy w roku 1992 zespół zwolany przez Mariana Glinkowskiego począł rozważać sprawę wznowienia ŁST – trzeba było odnieść się do bardzo wielu problemów dzisiejszych, ale i do historii festiwalu. Zwłaszcza trzeba było zapytać o o związki między przeszłością, a tym, co chcemy dzisiaj robić. Tych powiązań można odnaleźć bardzo dużo. Przecież sam Glinkowski był obecny w ŁST i jako kierownik teatrów (STUŁ, Pstrąg), i jako organizator na początku lat 70-tych. Przecież Spotkania odradzały się w tym samym mieście. Miały też – co wiedzieliśmy na pewno – mieć ten sam charakter konfrontacji teatrów uznających się za alternatywne. To wszystko wiedzieliśmy. Z drugiej wszakże strony mieliśmy świadomość, że nie wszystko będzie kontynuacją, nie wszystko będzie tak samo. (...) A jest jeszcze jedna, może najgłębsza różnica. ŁST rozwijały się, chwiały, broniły w czasach, gdy każdy uczciwy, młody teatr musiał być w jakiś sposób alternatywny. Wznowienie dokonywane było w nowej epoce – dzisiaj uczciwy, młody teatr może być także alternatywny. Chcieliśmy, by grupy w takim obszarze sytuujące swe działania, nie miały poczucia osamotnienia i aby wiedziały, że wchodzą na drogę, na której byli już inni.”¹ ŁST miały formułę konkursową i w tej formule trwały aż do roku 2009 (z drobnym wyjątkiem 1993 roku). W tym znamienym 1992 roku przyznano dwie nagrody. Otrzymali je: Teatr Biuro Podróży z Poznania, za spektakl „Giordano” (I nagroda ŁST – nagroda zbiorowa, nagroda indywidualna dla Pawła Szkotaka za reżyserię spektaklu oraz nagro-

da dla Andrzeja Rzepeckiego za rolę Giordano) oraz Teatr Snów z Gdańska, za spektakl „Sanatorium”(nagroda zbiorowa, nagroda indywidualna dla Zdzisława Górskiego za reżyserię spektaklu, nagroda indywidualna dla Izabelli Terak za rolę w przedstawieniu „Sanatorium”). Dodatkowo nagrody aktorskie otrzymały: Agnieszka Chabza i Izabela Hojwa z Teatru Kilku Osób. W jury zasiadli: Elżbieta Morawiec, Marcin Jarnuszkiewicz, Janusz Majcherek, Krzysztof Sielicki oraz Lech Śliwonik – przewodniczący. W 1993 ŁST wyjątkowo nie miały formuły konkursowej, ale zaproszeni goście (Paweł Konic, Janusz Majcherek, Lech Śliwonik) poprowadzili rozmowy. To co było ważne i cenne, to to, że pojawiała się zupełnie inna publiczność. O ile wcześniej byli to przede wszystkim studenci, o tyle w tych wskrzeszonych ŁST, na widowni przewagę mieli licealiści. Dawało to nadzieję, że wyrasta nowe pokolenie, które będzie żywo zainteresowane teatrem awangardowym. Od 1993 roku ŁST ustaliły już swój termin. Odbywały się zawsze na początku grudnia, w pierwszy lub drugi jego weekend. Zawsze były corocznym przeglądem dokonań teatru nieinstytucjonalnego, alternatywnego i swego czasu poszukującego. Prezentowano od 15 do 20 spektakli w trzech nurtach: Prezentacje, Konkurs, Spektakl towarzyszący. Odbywały się dwudniowe seminaria, w których uczestniczyli zarówno krytycy teatralni, jak i teatrologi. W łódzkich liceach odbywały się warsztaty teatralne, prowadzone przez aktorów i reżyserów teatrów prezentujących się na ŁST. Wydawany był biuletyn/program, w którym można było przeczytać charakterystyki twórców/teatrów, recenzje, wypowiedzi twórców, informacje o spektaklach i wstępny artykuł. Wydawana była Gazeta Festiwalowa („Bezkompromisowa Gazeta Festiwalowa”), w której jeszcze „na gorąco” młodzi krytycy i goście festiwalu, komentowali poszczególne wydarzenia. Ukazywały się materiały z seminarium, oraz książka poruszająca problemy te-

¹ L. Śliwonik „ŁST: 15 + 5 (notatki o niedoszłym jubileuszu)”, [w:] Biuletyn „Łódzkie Spotkania Teatralne 12-15 grudnia 1996”, Łódź 1996, s. 6

...BYN, NAWET JEŚLI ZWYKLE WYDAJE NIE SPRZĘDZI...
...TYCH RACJACH, ZDERZENIE SIĘ NACISKO Z DOŁO I SPÓR...
...WYKONAWAŁ, KTÓRY W DANEJ CHWILI OKREŚLA SYTUACJĘ...
...WZKŁI, NAWET U LUDZI NAJBARDZIEJ INTELIGENTNYCH...
...WŁĄCZANIA WIELKICH PROBLEMÓW ŻYCIA SPOŁECZNEGO...
...WŁAŚCIWOŚĆ MA PRZEWAŻE NAD MYŚLACYMI JEDNOSTKAMI...
...ONKU POMIĘDZY CELEM A ŚRODKIEM, WSZĘDZIE I BEZ WYJĄTKU...
...JE ZA CEL, JEST ZE SWEJ NATURY, Z DEFINICJI I W NAJOCZYWISZY...
...ODKIEM, WYLĄCZNIE DOBRÓ JEST CELEM, WSZYSTKO, CO NALEŻY DO...
...SIĘ W RZĘDZIE ŚRODKÓW, JEDNAKŻE MYŚL ZBIOROWA JEST NIEZDOLNA DO...
...EDZINA MYŚLI. WE WSZYSTKIM, CO DOWYCZY MYŚLI STOSUNEK JEST...
...DROWCYNIEM MYŚLA WCAŁE. MYŚL DEMOKRACJA, KTÓRA NIE JEST...
...NOWICIE PRYZWOLENIE LUDZI Z PEWNA JEGO PUSTA, TAM, GDZIE...
...NĄ I, TAK JAK WSZELKA FORMA, MOŻE BYĆ WYRAJANIE PODTRZYMYWANY...
...CH POBUDEK NIŻ PRZYMUS, PIENIĄDZ ORAZ WŁAŚCIWOŚĆ, PRZEZ SAM FAKT, ŻE...
...IZJAZM, WOLNOŚCI BYĆ NIE MOŻE, KAŻDĄ WŁAŚCIWOŚĆ SPOŁECZNE, NA JAKICH...
...AŻ DO KRAJÓW, MOŻLIWOŚCI STANOWI PRZEZ FAKT, ŻE WYSTARCZY...
...UMACZYĆ KRZEPNIĘCIE DANEGO USTRÓJU, PRZEZ FAKT, ŻE WYSTARCZY...
...ZIE ZNAJDOWAĆ NOWE ZASOBY, KTÓRE POZWOŁA MU FUNKCJONOWAĆ...
...MÓWIMY O POTĘDZE SŁÓW, CHODZI ZAWSZE O POTĘGĘ ŻŁUDY I BŁE...
...ŚC NIE SĄ ŚMIERCIONOŚNE. NIE BĘDĄC W STANIE ODPOW...
... "CO TO JEST PRAWDA?" MUSIMY MIEĆ ZARAZEM ABS...
...KAKOLWIEK BY ONA BYŁA, OD FAŁSZU JAK...
...SPROWADZA SIĘ DO O...

atru alternatywnego. Ukazały się również prace: Tadeusza Kornasia, Krzysztofa Dużyńskiego, Jarosława Topolowskiego, Mateusza Kanabrodzkiego i Klaudii Tyczyńskiej. Każdy dzień festiwalu kończył się „Rozmowami o północy”, w których udział brali artyści, krytycy i publiczność. Prelegentami seminariów byli, m.in. (w kolejności alfabetycznej): Remigiusz Caban, Łukasz Drewniak, Jarosław Fret, Magdalena Gołczyńska, Magdalena Hasiuk, Marcin Herich, prof. Aldona Jawłowska-Curlanis, prof. Leszek Kolankiewicz, prof. Anna Kullgowska-Korzeniewska, dr Dariusz Leśniowski, prof. Małgorzata Leyko, dr Dominika Łarionow, Janusz Majcherek, Krzysztof Mieszkowski, Maciej Nowak, Katarzyna Pawłowska, red. Roman Pawłowski, Ewa Piławska, Lech Raczak, Jacek Sieradzki, Tadeusz Słobodzianek, Grzegorz Stawiak, prof. Grzegorz Sztabiński, prof. Lech Śliwonik, Ewa Wójciak, dr Juliusz Tyszka. W gronie jury zasiadali m.in. (w porządku alfabetycznym): Anna Augustynowicz, Piotr Cieplak, Katarzyna Deszcz, Marcin Jarnuszkiewicz, Paweł Konic, Tadeusz Kornaś, Janusz Majcherek, Leszek Mądzik, Elżbieta Morawiec, Tomasz Rodowicz, Krzysztof Sielicki, Paweł Szkotak, Lech Śliwonik, Edward Wojtaszek, Ewa Wójciak. To co jeszcze pozostało z lat 1992 – 2009, to wspaniałe plakaty Łódzkich Spotkań Teatralnych, które również zdobyły okładki biuletynu. Dzieła sztuki, które były prezentowane na wielu wystawach plakatów. W latach 2010-11 plakaty ŁST stały się już zupełnie innym obrazem, a w latach 2012-16 pojawiły się już tylko afisze. Na następny plakat, który poruszył i zastanowił, przyszło nam czekać do 2017. Plakat zaprojektował Leszek Mądzik, specjalnie na jubileusz 40 - lecia ŁST. Plakat w zmniejszonym formacie, możecie Państwo podziwiać na okładce niniejszego wydawnictwa. Autorzy plakatów festiwalu w latach 1992-2017, to: Anna Szyłło, Leszek Mądzik, Wojciech Polcyn, Zenon Porzucek, Jan Zieliński. W 2000 roku nastąpiły dwie zmiany. Po raz pierwszy laureat Łódz-

kiego Przeglądu Teatrów Amatorskich dostał nominację do Łódzkich Spotkań Teatralnych. Zdecydowało o tym jury przeglądu w składzie: Jadwiga Sądzińska, Barbara Lauks, Juliusz Tyszka, Paweł Szkotak. Nominację otrzymał Teatr FRUGO ze spektaklem „Kim są dorośli” w reżyserii Anny Ciszowskiej-Polaszczyk. Od tego roku właśnie, laureat ŁÓPTA jest zapraszany na ŁST, aby wystąpić w gronie teatrów awangardowych. Drugą zmianą jaką nastąpiła, była decyzja podjęta przez jury ŁST, którą tu cytuję: „Wierzimy, że za rok stawimy się wszyscy - uczestnicy, sympatycy, satelici - na kolejnych Łódzkich Spotkaniach Teatralnych. Jest to festiwal, który nie może zniknąć, który musi trwać. O powodach takiego przeświadczenia pisaliśmy w tegorocznym Biuletynie ŁST. Uważamy jednak, że ŁST muszą powrócić do ukształtowanego przez lata charakteru festiwalu autorskiego. Jedna osoba, niejako delegowana przez środowisko teatru alternatywnego, powinna odpowiadać za kształt organizacyjny, a przede wszystkim programowy. Nie wątpimy ani przez chwilę, że tą osobą jest odnowiciel i dyrektor ŁST - Marian Glinkowski. Mając wsparcie dyrekcji Łódzkiego Domu Kultury i Władz Miasta Łodzi jest w stanie przywrócić naszemu festiwalowi rangę najważniejszego przeglądu teatru młodego, poszukującego, podejmującego istotne problemy współczesności. Łódź, dn. 10 grudnia 2000 r.” Podpisali ją: Ewa Wójciak (aktorka, dyrektor Teatru Ósmego Dnia), Tadeusz Kornaś (krytyk), Janusz Majcherek (krytyk, redaktor naczelny miesięcznika Teatr), Leszek Mądzik (reżyser, dyrektor Sceny Plastycznej KUL). I tak też się stało. Od 2001 do 2010 roku, za całokształt ŁST odpowiadał Marian Glinkowski.

40. Łódzkie Spotkania Teatralne

Teatr ponad podziałami

Patronat Honorowy nad wydarzeniem
objął Prof. dr hab. Piotr Głódki
Wiceprezesa Rady Ministrów,
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Patronat honorowy:
Marszałek
Województwa Łódzkiego
Włodzisław Winiarski

Organizator:
Łódzki Dom Kultury
ul. Traugutta 18

ŁÓDZKI DOM KULTURY

23.09 – 03.12.2017

TEATR PONAD PODZIAŁAMI

Za nami 40. edycja Łódzkich Spotkań Teatralnych, Teatr ponad podziałami. Nasza publiczność wzięła udział w dyskursie na temat współczesnej rzeczywistości, w dialogu, który może być antidotum na dzisiejsze poczucie zagrożenia. Ideą przewodnią tych jubileuszowych ŁST, było zaproszenie widzów do teatru, który w poruszający sposób podjął próbę nakreślenia wzoru budowania porozumienia, a także głębokich relacji między ludźmi i otaczającym ich światem. Posługując się środkami teatralnego wyrazu chcieliśmy pokazać, w jaki sposób skutecznie prowadzić dialog między ludźmi innego pochodzenia, o innej kulturze, tradycji czy religii. W 40. jubileuszowej edycji ŁST chcieliśmy pokazać teatr, jako narzędzie dialogu międzykulturowego. Naszym nadrzędnym celem było pokazanie widzom, że teatr, który prezentujemy tworzy schemat komunikacji międzyludzkiej, który z łatwością możemy przenieść do codziennego życia. Strach współcześnie urasta do rangi newralgicznego problemu, osiągając wymiar globalny. Dziś z niepokojem obserwujemy konflikty na Bliskim Wschodzie, które generują kolejne fale uchodźców w Europie. Uchodźców, którzy odruchowo kojarzą się z zagrożeniem radykalizmem i fundamentalizmem. Z nasilonymi procesami migracyjnymi wiążą się ogromne obawy Europejczyków wobec przedstawicieli społeczności islamskich. Ich „inność” wzmagając niechęć i zarazem pełne obaw nastawienie wobec obecności muzułmanów na całym świecie. Zamknięci w naszym irracjonalnym strachu, nie dostrzegamy, że tych „innych” sprowadza do nas wojna, głód, dramat w ich własnej ojczyźnie. Umiejętność i wola dobrej koegzystencji ludności lokalnej i imigrantów zależna jest także od nas samych. Powinniśmy mieć świadomość, że różnorodność kulturowa jest miejscem wielu napięć i trudności politycznych, obyczajowych i kulturowych. Dlatego celem dialogu wielu kultur nie

jest unifikacja, ale rozumienie i wspieranie odrębności oraz jednocześnie tworzenie przestrzeni, w której mogą one wspólnie egzystować.

Tą edycją ŁST - „Teatr ponad podziałami”, podjęliśmy dyskusję o najbardziej niepokojącym problemie współczesnego świata, którym jest lęk przed utratą wolności i tożsamości. Lęk przed „obcym”, który pozbawi nas domu, pracy, kultury, języka i religii, rodzi gniew i agresję, sprawia, że w wielu państwach Europy i świata, odradzają się nacjonalizmy. Bojąc się, zapominamy, że „obcy” jest takim człowiekiem jak my, ma takie same potrzeby i pragnienia. Tak jak my cierpi, kocha, cieszy się i tęskni do tych samych rzeczy. Wychodząc naprzeciw tym lękom, chcieliśmy żeby jubileuszowe, 40. ŁST niosły przesłanie ponadkulturowego dialogu. „Teatr ponad podziałami” to asumpt do wzajemnej otwartości, zrozumienia i społecznej rozmowy o tym, co łączy ludzi niezależnie od pochodzenia, miejsca zamieszkania i tradycji, w jakiej zostali wychowani. Posługując się językiem teatru chcieliśmy pokazać, że porozumienie i dialog są możliwe, że możliwa jest komunikacja ponad wszelkimi podziałami. Spektakle, które zaproponowaliśmy wyznaczyły nowy trend teatralnej komunikacji opartej na: dialogu międzykulturowym, przełamaniu międzykulturowych stereotypów, zrozumieniu kultury i wzorców kulturowych innych grup etnicznych i społecznych. Chcieliśmy wypracować model komunikacji wolnej od uprzedzeń i dyskryminacji oraz stworzyć pomost kulturowy pomiędzy przeszłością, teraźniejszością i przyszłością.

Spektakle głównego nurtu, poprzedziło Forum „Teatr ponad podziałami”. Forum nadal wprowadza publiczność w specyfikę zagadnień danego roku na ŁST. Pomaga wyjaśnić, zrozumieć i zainteresować. Wprowadza również w specyfikę danego teatru. Niezmiennie od lat, po każdym spektaklu, publiczność i artyści mieli możliwość wzajemnej konfrontacji i dyskusji.

W tym roku zagościliśmy w Opocznie, Radomsku, Bełchatowie, Kutnie, Piotrkowie Tryb., Tomaszowie Maz. i Łowiczu. Zakończenie w Łodzi, w pierwszy weekend grudnia. Wzorem lat poprzednich (edycje z 2015 i 2016) powstały aż trzy produkcje teatralne. Tym razem stworzyli je: Teatr A z Gliwic „O wierności w rzeczach małych...”, łódzki Teatr Chorea pod kierownictwem Tomasz Rodowicza „IN-NI”, a także czwórka artystów, działających w różnych teatrach i zespołach: Ewelina Ciszewska (Teatr Sztuk/Oleśnica), Michał Ratajski (Teatr Tańca KIJ/Łódź), a także dwóch muzyków: Andrzej Hejne (Las Rzeczy/Kormorany Wykluczeni/Wrocław) i Marcin Garncarek (Dźwięk Bud/Łódź), instalacja wideo: Robert Baliński, spektakl pt. „ZŁĄCZENI”. Tytuły produkcji/spektakli/improvizacji pojawiły się w chwili, kiedy teatry/artysty zaczęli nad nimi pracować. Również w tym roku, najlepsze grupy z łódzkiego Przeglądu Teatrów Amatorskich – ŁÓPTA 2017, miały okazję zaprezentować się podczas ŁST. W tym roku były aż 3: Grupa Teatralno-Rozrywkowa ZAPOMINAJKI „Cukinodo-cukinoda” (Tomaszów Maz.), Teatr Trzcina „S.A.L.I.G.I.A.” (Tomaszów Maz.), oraz Teatr sPokoLeń „Nie wszyscy złodzieje przychodzą kraść” (Dobroń). Zaczęliśmy 23 września w Opocznie, poruszającym spektaklem Teatru Biuro Podróży „Silence/Cisza w Troi”. Spektakl miał premierę w ubiegłym roku. Kolejni goście ŁST, to Teatr Chorea (spektakl „Szczelina”), białoruski teatr fizyczny InZhest i spektakl „KI-NO”. 14-ty października to data premiery pierwszej w tym roku produkcji ŁST w Bełchatowie. Ta produkcja, w wykonaniu Eweliny Ciszewskiej, Michała Ratajskiego, Andrzeja Hejne i Marcina Garncarek, została pokazana również w Tomaszowie Maz., 18-go listopada. Kolejne premiery prezentowaliśmy 28-go października w Piotrkowie Tryb., w wykonaniu Teatru „A” z Gliwic, oraz 25-go listopada w Łowiczu, w wykonaniu Teatru Chorea. Kończąc tegoroczną edycję, byliśmy

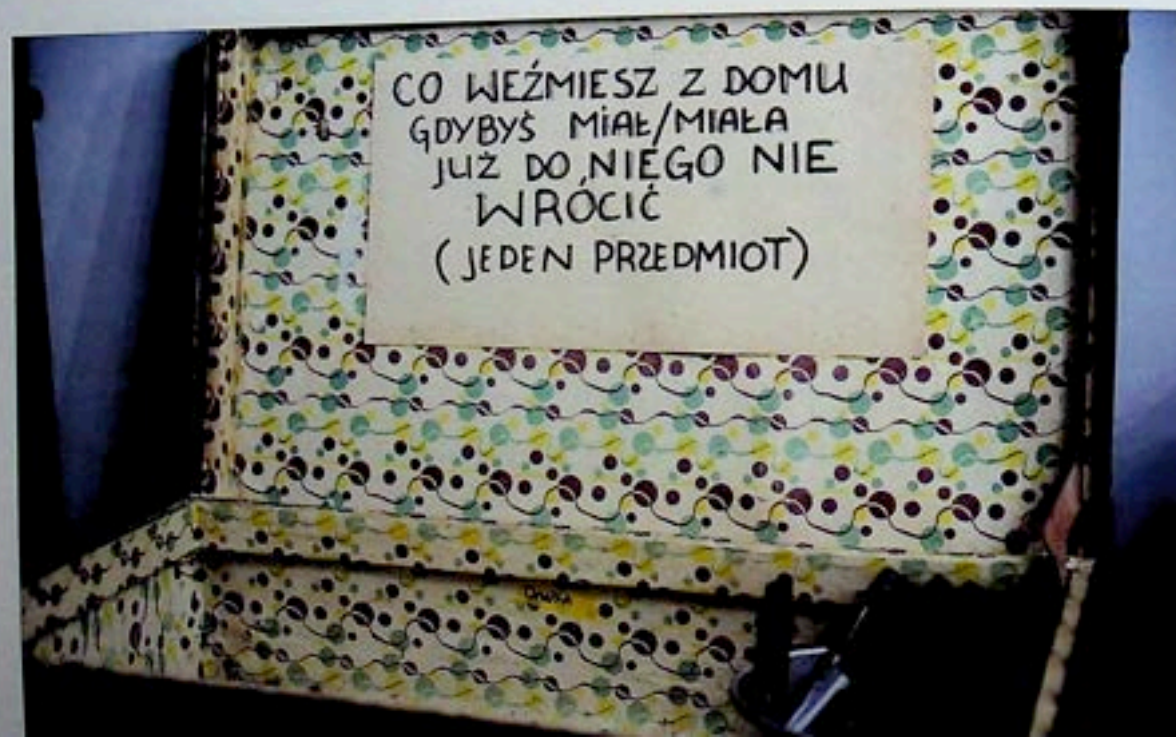
w Łodzi, podczas pierwszych trzech dni grudniowych. 1-go grudnia zaprezentowali się Laureaci tegorocznej ŁÓPTY, a później 2-go i 3-go grudnia dwa bardzo wyraziste i mocne spektakle, pierwszy to „I rozstawili namiot wśród nas” legendy polskiej alternatywy – Teatru Ósmego Dnia, oraz „Intro” gdańskiego Teatru Dada Von Bzdülów. Na jubileusz łódzkich Spotkań Teatralnych, otrzymaliśmy wspaniały prezent: Pan Leszek Mądzik zaprojektował dla nas plakat tegorocznej edycji (który możecie Państwo podziwiać na okładce niniejszego wydawnictwa). Niech ten podtytuł „Teatr ponad podziałami”, udowodni, że mimo podziałów (jakże często sztucznie wywołanych), środowisko teatralne, środowisko kultury, stanowi jedność. I bez względu na różnice i podziały, artyści potrafią działać ponad nimi.

Projekt dofinansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

SPEKTAKLE I ARTYŚCI 40. ŁÓDZKICH SPOTKAŃ TEATRALNYCH. TEATR PONAD PODZIAŁAMI

Program:

- 23.09 OPOCZNO, Miejski Dom Kultury im. T. Sygietyńskiego, Teatr Biuro Podróży „Silence. Cisza w Troi”
- 01.10 RADOMSKO, Miejski Dom Kultury, Teatr Chorea „Szczelina”
- 14.10 BEŁCHATÓW, Miejskie Centrum Kultury, produkcja, premiera ŁST, „Z/łączeni” wyst. Ewelina Ciszewska/Teatr Sztuk, Michał Ratajski/Teatr Tańca Kijo, muzyka: Andrzej Hejne/Las Rzeczy, Marcin Garncarek, videoart: Robert Baliński.
- 15.10 BEŁCHATÓW, Miejskie Centrum Kultury, laureat ŁÓPTA Teatr Trzcina „S.A.L.I.G.I.A.”
- 21.10 KUTNO, Centrum Teatru Muzyki i Tańca (filia KDK) Teatr InZhest „KI-NO”

- 22.10 KUTNO, Centrum Teatru Muzyki i Tańca (filia KDK) laureat ŁÓPTA Teatr sPokoleń „Nie wszyscy złodzieje przychodzą kraść”
- 28.10 PIOTRKÓW TRYBUNALSKI, Centrum Idei „Ku Demokracji”, produkcja, premiera ŁST, Teatr A „O wierności w rzeczach małych...”
- 29.10 PIOTRKÓW TRYBUNALSKI, Centrum Idei „Ku Demokracji”, laureat ŁÓPTA Teatr Trzcina „S.A.L.I.G.I.A.”
- 18.11 TOMASZÓW MAZOWIECKI, premiera „ZŁĄCZENI”, wyst. Ewelina Ciszewska/ Teatr Sztuk, Michał Ratajski/Teatr Tańca Kijo, muzyka: Andrzej Hejne/Las Rzeczy, Marcin Garncarek, videoart: Robert Baliński.
- 19.11 TOMASZÓW MAZOWIECKI, Ośrodek Kultury TKACZ (filia MCK) laureat ŁÓPTA Teatr Trzcina „S.A.L.I.G.I.A.”
- 25.11 ŁOWICZ, łowicki Ośrodek Kultury, produkcja, premiera ŁST, Teatr Chorea „IN-NI”
- 01.12 ŁÓDŹ, łódzki Dom Kultury, laureat ŁÓPTA Teatr Trzcina „S.A.L.I.G.I.A.”
- ŁÓDŹ, łódzki Dom Kultury, laureat ŁÓPTA Grupa Teatralno-Rozrywkowa ZAPOMINAJKI „Cukinodo-cukinoda”
- 02.12 ŁÓDŹ, łódzki Dom Kultury, Teatr Ósmego Dnia „I rozstawili namiot wśród nas”
- 03.12 ŁÓDŹ, łódzki Dom Kultury, Dada von Bzdülów „Intro”

Tomasz Rodowicz